

Piątek, dnia 20 sierpnia 1943 roku

Nr. 339

NIEPRZERWANE NĘKANIE WŁOCHÓW

Londyn, 19. VIII. Kwatera główna wojsk sprzymierzonych w Afryce Płn. komunikuje, że poprzez cieśnię Messyńską toczy się nadal wielki pojedynek artyleryjski między ciężkimi działami wojsk alianckich a osi. Samoloty RAFu z baz Środkowego Wschodu dokonują w dalszym ciągu lotów wymiatających oraz atakujących żeglugę i urządzenia portowe wzdłuż północnego wybrzeża morza Śródziemnego. W akcji tej uczestniczą także ciężkie bombowce amerykańskie, które zbombardowały trzy ważne porty greckie na morzu Egejskim. Okręty wojenne Stanów Zj. gwałtownie ostrzelały kilka miejscowości na terytorium południowych Włoch, niszcząc mosty, linie kolejowe i elektrownie, obsługujące koleje elektryczne. Zaobserwowano potężne eksplozje. Równocześnie główne uderzenie, zarówno od strony morza jak i z powietrza, skierowane jest na drogi, zatarasowane uchodzącym wojskiem włoskim i niemieckim, którym nie daje się ani chwili wytchnienia. Wykrywane są też na morzu jednostki nieprzyjacielskie, przewożące wojska wzdłuż wybrzeża. U wybrzeży południowej Sardynii zatopiono 1 statek, inny zaś został uszkodzony. W czasie nalotu na Bizerę zestrzelono 6 niemieckich bombowców. Ze wszystkich tych operacji na froncie morza Śródziemnego nie powróciły 3 maszyny sprzymierzonych.

SYTUACJA WE WŁOSZACH

Londyn, 19. VIII. Demonstracje mas ludności w większych miastach włoskich nie ustają. W Rzymie, Mediolanie, Genui i Florencji doszło do starć z policją i wojskiem. W czasie jednej z manifestacji w Genui milicja odmówiła wykonania rozkazu strzelania do tłumu. Sytuację wewnątrz we Włoszech pogarsza jeszcze chaos aprowizacyjny. Niemcy ściągają do północnych Włoch znaczne posiłki, a w niektórych miastach przejmują urzędy administracyjne. Wywołuje to gwałtowne protesty miejscowej ludności. Z Berna donoszą, że Niemcy zamierzają prowadzić walki opóźniające, przygotowując się do bezwzględnej obrony północnych Włoch. Do Londynu nadeszła wiadomość z Lugano, iż mieszkańcy dwóch granicznych ze Szwajcarią miejscowości, otrzymali na kazy ewakuacyjne.

Włoskie partie antyfaszystowskie zjednoczyły się w swej akcji zmusze-

nia rządu Badoglio do natychmiastowego zawieszenia działań wojennych i wprowadzenia rządów demokratycznych. Partie te grożą strajkiem generalnym w razie przeciągania przez obecny rząd wojny. W rozpowszechnianym na sowo ulotkach rządowi marsz. Badoglio dano dwutygodniowy termin do spełnienia postulatów, wyrażonych w zbiorowym manifestie partij antyfaszystowskich.

DZIAŁALNOŚĆ LOTNICZA NA ZACHODZIE

Londyn, 19. VIII. Nocą ubiegłej lotnictwo królewskie rozwijało swą działalność nad płn. zachodnimi Niemcami oraz Belgią, Holandią i Francją, niszcząc urządzenia komunikacyjne i tabor kolejowy. W pobliżu Ostendy zatopiono 1 ścigacz niemiecki. Zatakowano również szereg lotnisk nieprzyjacielskich. Bombowce amerykańskie dokonały wczoraj za dnia nalotów na lotnisko Vensrecht w Holandii i koło Lille we Francji. W akcji tej amerykańskie bombowce eskortowane były przez liczne eskadry brytyjskie i sojusznicze. Z operacji dziennych i nocnych nie powróciły tylko 2 samoloty myśliwskie.

Nadchodzące raporty o wczorajszych nalotach stwierdzają, iż zarówno w Pinemünde, jak w Regensburgu i Schweinfurcie, wywołano olbrzymie spustoszenia. Na zakłady badania nowoczesnych rodzajów broni i produkcji aparatów radiolokacyjnych w Pinemünde zrzucono ponad 1 1/2 mil. kg bomb. wysokoprężnych i zapalających. Nalot ten uznany został za najcięższy z wykonanych w tym roku. Nie bacząc na intensywny ogień artylerii plot i na stworzoną przez Niemców zasłonę dymną - lotnicy zrzucili swe bomby b. celnie. Wszystkie główne budynki zakładów zostały zrujnowane. Pożary widoczne są z nad wybrzeża duńskiego. Z Londynu komunikują oficjalnie, że zdjęcia, dokonane przez samoloty rozpoznawcze nad Schweinfurtem i Regensburgem, świadczą o potężnych zniszczeniach fabryk lotniczych Messerschmitta, gdzie 5 z pośród 6-u budynków zostało kompletnie zrujnowanych, oraz zakładów kożysk kulkowych. Z meldunków wynika, że "latające fortece" i samoloty eskortujące podczas nalotu na Schweinfurt, zniszczyły ponad 100 niemieckich pościgowców. Rzecznawcy amerykańscy oświadczyli, że cały zakład

żożysk kulkowych w Schweinfurcie po bombardowaniu jest praktycznie bezużyteczny, ponieważ maszyny, produkujące żożyska, są niezmiernie precyzyjne, obliczane z dokładnością do 1/1000 cala i są niezmiernie czułe w reakcji na gorąco pożaru lub wodę. Skutki nalotu na Pinemünde uznane zostały przez fachowców jako śmiertelny cios dla tego przemysłu w Niemczech.

KONFERENCJA W QUEBECU

Londyn, 19. VIII. W cytadeli w Quebecu odbywają się nieprzerwane narady ekspertów. W rozmowach między prezydentem Rooseveltem i premierem Churchilllem bierze udział przybyły w dniu wczorajszym brytyjski minister spraw zagranicznych Eden. Wraz z min. Edenem przybyli też na obrady min. informacji Bracken i stały podsekretarz stanu sir Alexander Cadogan.

DO LUDNOŚCI KRAJÓW OKUPOWANYCH

Londyn, 19. VIII. Międzysojusznicza kwatera główna ogłosiła wczoraj wieczorem apel do ludności krajów okupowanych. W odezwie mówi się, że nadchodzi chwila nowego ataku, zmierzającego do wyzwolenia krajów europejskich. Ostrzeżenie o następnej inwazji wydane będzie w ostatnim momencie. W oczekiwaniu na tę, może niedługą chwilę, każdy obywatel powinien przygotować wszystkie elementy, które mogą się przyczynić w jakikolwiek sposób do sukcesu aliantów i do klęski wrogów. Gdy zostaną wydane rozkazy, każdy powinien wiedzieć kogo ma słuchać i gdzie może grozić niebezpieczeństwo. Do czasu rozpoczęcia akcji zachować należy jak największą ostrożność, by nie zdemaskować akcji przedwcześnie.

NA FRONCIE WSCHODNIM

Londyn, 19. VIII. Niemcy zostali pokonani w wielkiej bitwie wzdłuż linii kolejowej, wiodącej z Charkowa do Połtawy. Rzucili oni tam do boju około 100 tys. świeżych wojsk, liczne czołgi i silne lotnictwo, nie zdołali jednak wyprzeć się rosyjskich. Straty Niemców były tak ciężkie, że gdy po szeregu przeciwuderzeń zaatakowały z kolei oddziały rosyjskie, wojska niemieckie musiały się wycofać poza swe pierwotne pozycje. Równocześnie armia czerwona naciera na południe od Charkowa, pragnąc sparaliżować ostatnią będącą w rękach niemieckich linię kolejową, łączącą Charków z Dniepropietrowskiem. Doniesienia z Moskwy stwierdzają, że oddziały sowieckie przekłamały na tym froncie główne linie niemieckie wzdłuż prawego brzegu Dońca. Na póln. zachód od Charkowa zanotowano także sukcesy armii czerwonej, która zdobyła mimo dużego oporu węzeł kolejowy na linii, łączącej Charków i Biełgorod z Kijo

wem oraz 50 innych osiedli. Według doniesień sowieckich Niemcy w ostatnich przeciwnatarciach utracili 4 dywizje. Na odcinku Briańska oddziały rosyjskie zdobyły w dniu wczorajszym 38 miejscowości. Prawe skrzydło armii sowieckiej odległe jest tu o 35 km od Briańska. Gwałtowne walki toczą się też w odległości 30 km na wschód od Briańska. Niemcy sprwadają tu coraz to nowe posiłki, broniąc uporczywie każdej pozycji. Moskiewskie radio utrzymuje, że lotnictwo sowieckie na odcinku briańskim ma całkowitą przewagę nad Luftwaffe. Dzisiejszy wieczorny komunikat sowiecki donosi o dalszych postępach na frontach Charkowa i Briańska. Pod Charkowem zdobyto 30 nowych miejscowości, a w okolicach Briańska - 20. W walkach wczorajszych unieruchomiono 89 czołgów niemieckich i zniszczono 95 samolotów.

NA DALEKIM WSCHODZIE

Londyn, 19. VIII. Kwatera główna sprzymierzonych donosi, że po drugim z kolei nalocie na bazę japońską Evak ogólne straty Japończyków wzrosły do 246 samolotów wraz z załogami. Amerykanie zbombardowali skutecznie rafinerię naftową na Borneo, przy czym spalono 4 statki-cysterny, a 2 inne uszkodzono. Koło Vella Lavella okręty sprzymierzonych zaatakowały 4 kontrtorpedowce japońskie, eskortujące barki desantowe. 3 kontrtorpedowce uszkodzono, 1 z nich zatonął później. Zatopiono też szereg barek. W ten sposób udaremniono próbę desantu na zdobytą niedawno wyspę Vella Lavella.

W KILKU SŁOWACH

- We Włoszech dezercja wśród wojsk włoskich szerzy się w tak wielkich rozmiarach, że żandarmeria jest zupełnie bezradna.

- W Rzymie ogłoszono, że w Turynie rozpoczął się proces przeciwko dwóm przewodcom faszystowskim. Jeden z nich - to sekretarz miejscowej partii faszystowskiej, u którego znaleziono znaczne zapasy żywności, przeznaczonej dla szpitali. Drugiego znaleziono przy próbie ucieczki za granicę; znaleziono przy nim 3 mil. lirów.

- W Grecji patrioci rozwijają skuteczną aktywność przeciw wojskom niemiecko-włoskim.

- W Albanii cofnięto wszystkie urlopy w armii włoskiej.

- W lipcu zrzucono na Niemcy o 10 tys. ton bomb więcej, niż w lipcu r. ub. **Straty** zaś w samolotach były tylko o 11 maszyn wyższe.

- Do Quebecu wyjechał sekretarz stanu St. Zj. Cordell Hull.